

“Δεν μπορώ να ορκίσω κυβέρνησιν προβληθείσαν υπό του εχθρού”

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Η κυβέρνηση Γεωργίου Τσολάκογλου ήταν η πρώτη διορισμένη κυβέρνηση της ελληνικής Πολιτείας από τις γερμανικές δυνάμεις κατοχής. Διορίστηκε επίσημα στις 30 Απριλίου 1941, αμέσως μετά την κατάληψη της Αθήνας από τους Γερμανούς, ενώ η νόμιμη κυβέρνηση Τσουδερού είχε ήδη καταφύγει στην Κρήτη.

Πρωθυπουργός και πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου ορίστηκε ο στρατηγός Γεώργιος Τσολάκογλου, η κυβέρνησή του οποίου κράτησε τυπικά τα ηνία της χώρας μέχρι τις 2 Δεκεμβρίου 1942.

Ωστόσο, μια ημέρα σαν σήμερα, στις 2 Ιουνίου του 1941, ο τελευταίος μητροπολίτης Τραπεζούντας Χρύσανθος (κατά κόσμον Χαρίλαος Φιλιππίδης), που εκείνη την περίοδο ήταν Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, είχε αρνηθεί να ορκίσει την κατοχική κυβέρνηση. Τότε, με συντακτική πράξη της κατοχικής κυβέρνησης, πλήρωσε αυτή την ηρωική στάση καθώς καθαιρέθηκε. Στις 2 Ιουλίου 1941, ο Χρύσανθος αντικαταστάθηκε από τον μητροπολίτη Κορινθίας Δαμασκηνό, με τον οποίο είχαν αντιπαρατεθεί στην εκλογή Αρχιεπισκόπου το 1937, και αποσύρθηκε

στο σπίτι του στην Κυψέλη.

Σθεναρή υπήρξε η στάση του Χρύσανθου εναντίον των Γερμανών κατακτητών.

Είχε αποφύγει να παραστεί στην παράδοση της Αθήνας στα στρατεύματα κατοχής (27 Απριλίου 1941) και –όπως προαναφέραμε– είχε αρνηθεί να ορκίσει την πρώτη κυβέρνηση δοσιλόγων του στρατηγού Τσολάκογλου, τονίζοντας: «Δεν μπορώ να ορκίσω κυβέρνησιν προβληθείσαν υπό του εχθρού. Ημείς γνωρίζωμεν ότι τας κυβερνήσεις ορίζει ο λαός και ο Βασιλεύς. Εδώ τώρα, ούτε ο λαός εψήφισεν την κυβέρνησιν ούτε ο Βασιλεύς την όρισεν».

Αρνούμενος να αναγνωρίσει τις γερμανικές αρχές κατοχής, είχε πει χαρακτηριστικά: «Οι Έλληνες ιεράρχες δεν παραδίδουν τας πόλεις εις τον εχθρόν, αλλά καθήκον των είναι να εργασθούν για την απελευθέρωσιν αυτών». Επίσης, δεν είχε παραστεί ούτε στη δοξολογία λέγοντας μεταξύ άλλων πως «δοξολογία δεν έχει θέσιν επί τη υποδουλώσει της πατρίδος μας. Η ώρα της δοξολογίας θα είναι άλλη».

Πηγή: www.pontos-news.gr